

KAZIM KARABEKİR EĞİTİM FAKÜLTESİ
Kazım Karabekir Faculty of Education

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ / ATATÜRK UNIVERSITY

KAZIM KARABEKİR EĞİTİM FAKÜLTESİ DERGİSİ
JOURNAL OF KAZIM KARABEKİR EDUCATION FACULTY

Araştırma Makalesi

Doi:10.33418/ataunikkefd.816431

DESTEKLEME VE YETİŞTİRME KURSLARININ HAFTA İÇİ VE HAFTA SONU UYGULANMASINA YÖNELİK ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ¹

TEACHERS' VIEWS ON THE CONDUCTING OF SUPPORT AND TRAINING COURSES ON WEEKDAYS AND WEEKENDS

Ahmet KESKİN

Düzce Milli Eğitim Müdürlüğü, Düzce, Türkiye
duzcelikeskin@hotmail.com, ORCID ID: 0000-0001-8221-638X

Ender KAZAK

Düzce Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Yönetimi ve Denetimi, Düzce, Türkiye
enderkazak@duzce.edu.tr, ORCID ID: 0000-0001-5761-6330

Başvuru Tarihi: 26.10.2020 Yayına Kabul Tarihi: 27.02.2021 Yayınlanma Tarihi: 30.06.2021

Atıf/Citation: Keskin, A., & Kazak, E. (2021). Destekleme ve yetiştirme kurslarının hafta içi ve hafta sonu uygulanmasına yönelik öğretmen görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 42, 98-121. Doi: 10.33418/ataunikkefd.816431

Öz

Bu çalışma, Türkiye’de 2014-2015 eğitim-öğretim yılında uygulanmaya başlanan destekleme ve yetiştirme kurslarının (DYK), hafta içi ve hafta sonu uygulamasına yönelik öğretmen görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, olgubilim deseninde tasarlanmıştır. Veriler, yarı yapılandırılmış görüşme tekniğiyle 19 öğretmenden toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre hafta sonu uygulanan DYK’lerin, öğrencilerin akademik başarılarını artırmada hafta içi uygulanan DYK’lere oranla daha etkili olduğu tespit edilmiştir. Hafta içi uygulanan DYK’lerin avantajlı yönü, öğrenci devamlılığıdır. Hafta içi uygulanan DYK’lerde yorgunluk ve beslenme gibi olumsuzlukların öne çıktığı görülürken hafta sonu uygulanan DYK’lerde devamsızlık probleminin öne çıktığı görülmüştür. Hafta içi ders saati sayılarının düşürülmesi, sanat ve spor gibi beceri derslerinin de DYK’lerde açılması, DYK’lerin iyileştirilmesine yönelik öneriler olarak sunulmuştur. Yine hafta sonu uygulanan DYK’lerde öğrenci ve öğretmenlerin sosyal anlamda yaşadığı sorunlara çözüm önerileri ile öğrencilerin devamsızlığının önlenmesi önerileri getirilmiştir. Araştırmanın

¹ Bu araştırma, birinci yazarın yüksek lisans tezinin bir bölümünden üretilmiştir.

Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.

sonuçlarının başta Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere kurslar ile ilgili yönetici, öğretmen, öğrenci ve velilere yol gösterici olması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Destekleme ve Yetiştirme Kursu, Hafta İçi, Hafta Sonu, Öğretmen

Abstract

In this study, it is aimed to reveal teachers' views on support and training courses (STC) on weekdays and weekends, which began to be implemented in Turkey in the 2014-2015 academic year. The research follows a phenomenological research design. Data were collected from 19 people using the semi-structured interview technique. The descriptive analysis technique was used in analyzing the data. According to the results of the research, it has been concluded that STCs conducted on weekends are more effective in increasing the academic success of students compared to STCs on weekdays. The positive aspect of STCs on weekdays is student attendance. While negative aspects such as fatigue and nutrition became prominent in STCs on weekdays, the problem of absenteeism became prominent in STCs on weekends. It was presented as a suggestion for the improvement of STCs that it would be beneficial to reduce the number of lesson hours during the week and to open skill courses such as arts and sports in STCs. Again, suggestions were made to prevent students' absenteeism by offering solutions to the social problems experienced by students and teachers at the STCs on weekends. The results of the study are expected to guide administrators, teachers, students, and parents about the courses, especially the Ministry of National Education.

Keywords: Support and Training Courses, Weekdays, Weekends, Teacher

GİRİŞ

Toplumların gelişmesinde eğitim-öğretim faaliyetlerinin önemi büyüktür. Eğitim, insanın hayat boyu edindiği bilgi, beceri, değer ve tutumları içeren kazanımlardır (Şişman, 2013). Ülke kalkınmasında ve toplumsal refahın artırılmasında önemli yeri olan eğitimin, ülke genelindeki tüm nüfusa eşit bir şekilde sağlanması oldukça önemlidir (Sarier, 2010). Tezcan (1997), eğitimde fırsat eşitliğini, hiçbir ayırım yapmaksızın herkesin eğitimsel kaynaklara erişebilmesi ve kendi yeteneklerini geliştirebilmek için eğitim hizmetlerinden yararlanabilmesi olarak tanımlamıştır. Eğitimde fırsat eşitliğini olumsuz etkileyen etmenlerden biri, okulda verilen eğitimin bazı nedenlerden dolayı yeterli olamaması (Nartgün ve Dilekçi, 2016) durumunda ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin bir üst kuruma merkezi sınavlarla alınmaları nedeniyle aileler bu açığı kapatmak için farklı çözüm yolları aramaktadırlar (Akbaba, 2019; Ünsal ve Korkmaz, 2016). Bu çözüm yollarından biri de destek/ek eğitimlerdir. Destek eğitimi almayarak sınava çalışanlar ile okul kurslarına katılanlar ve dershaneye gidenlerin akademik başarı puanları arasındaki farklar (Gündüver ve Gökdaş, 2011) ailelerin, çocuklarına destek eğitimi aldırmasıyla sonuçlanmaktadır. Ailelerin destek eğitimini tercih etmesi, öğrenciden, okuldan, öğretmenden, sınav sisteminden veya eğitim sisteminden kaynaklanan farklı nedenlere dayanmaktadır. Öğrenilenlerin pekiştirilmesi, eksikliklerin giderilmesi, okuldaki başarıyı artırma; ortaöğretime ya da yükseköğretime geçiş sınavlarında başarılı olma gibi gerekçelerle aileler, destek/ek eğitimleri tercih etmektedirler. Bu nedenle, akademik başarının artırılmasında ve öğretim programlarının amaçlarına ulaşmasında etkili olan destekleme ve yetiştirme kursları (Sarica, 2018) özellikle sosyoekonomik durumu düşük olan veliler tarafından bir fırsat olarak görülmekte ve tercih edilmektedir.

Destek eğitimi gerekli kılan nedenlerden biri, ülkemizdeki sınav odaklı eğitim sistemidir. Eğitim sistemimiz içinde öğrenciler küçük yaşlardan itibaren kendilerini bir rekabet ve sınav ortamında bulmaktadırlar (Kayapınar, 2006). Öğrencilerin akademik başarıları ve öğrenme düzeyleri; kalabalık sınıflar, fiziki yetersizlikler, materyal eksikliği, öğrenci ve öğretmen yeterliğinin düşüklüğü, ilgi ve motivasyon düşüklüğü

gibi bireysel ve örgütsel faktörlerden etkilenmektedir (Bosker, 1999). Bunun sonucu olarak, çocuklarının en iyi şekilde eğitim almasını isteyen aileler, çocuklarını ulusal sınavlara hazırlayabilmek amacıyla çeşitli arayışlara girerek ek eğitim imkânı aramaktadırlar. Türkiye'deki ulusal sınavlar, öğrencileri okulun dışında dersane, etüt merkezi vb. yerlere yönlendirmektedir (Ayvacı ve Er Nas, 2009; Sarier, 2010; Şirin, 2000; Turan ve Alaz, 2007). Dershaneler daha çok, sınava hazırlanma odaklı olarak toplumun ihtiyacından doğan ek eğitim kurumlarıdır (MEB, 1998). Bu nedenle uzun yıllar boyunca veli ve öğrencilerin ek eğitim taleplerinde dershaneler öne çıkmıştır. Dershanelerin ücretli olmasından dolayı bazı ailelerin çocuklarını göndermemesi ve dershanelerin genellikle şehir merkezlerinde açılması, kırsal bölgelerdeki öğrenciler için fırsat eşitsizliğine neden olmuştur (Topçu ve Ersoy, 2019). Eğitim kaynaklarından herkesin eşit yararlanamaması ve fırsat eşitliğine engel olduğu gerekçeleriyle 2014 yılından itibaren dershaneler kapanma sürecine girmiştir (Boran vd., 2015). MEB tarafından yayımlanan yönetmelik ile 2015-2016 eğitim-öğretim yılında dershaneler kapatılmıştır (Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik [MEB], 2015: madde 1-23). DYK'ler, dershanelerin kapatılmasının doğurduğu olumsuz sonuçları gidererek eğitimde fırsat eşitliğini sağlama konusunda önemli roller üstlenmiştir (Akbaba, 2019). Dershanelerin kapatılma sürecinde Türkiye'de 2014-2015 öğrenim yılı itibariyle uygulanmaya başlanan ek eğitim faaliyetlerinden birisi olan DYK'ler öğrenci ve veliler tarafından yoğun biçimde tercih edilmeye başlamıştır. (MEB, 2014). Bu bağlamda, DYK'ler ile özel kurs ve derslere erişim sağlayamayan bireylere, ek eğitim imkânının sağlanması amaçlanmıştır (Topçu ve Ersoy, 2019). Talebin fazla oluşunda, kursların ücretsiz olması ve dershanelerin kapatılması etkili olmuştur.

Türkiye'de uygulanan DYK benzeri destek eğitimleri, dünyanın farklı ülkelerinde de uygulanmaktadır. Japonya'da, öğrencileri sınavlara hazırlayan ve derslerini destekleyen Juku'lar bulunmaktadır (Kıral, 2009). Öğrencilerin büyük bir kısmı için Juku'ya girmenin ana nedenlerinden biri, karşılanmamış eğitim talebidir. Normal eğitim sisteminin belirli konuları yeterince ele almakta yetersiz kalması nedeniyle Juku'lar eğitim hedeflerine ulaşmak için bir eğitim fırsatı olarak görülmektedir. Juku'lar, eğitim çıktılarındaki eşitsizliklerin, büyük ölçüde dezavantajlı geçmişe sahip öğrencilerin, rekabete katılıp hedefe yönelmeleri anlamına gelir (Entrich, 2017). Bray (2013) çalışmasında, Doğu Asya'da uygulanan "gölge eğitim" sistemine değinmiştir. Gölge eğitim, ücretli olup okulda yapılan eğitimleri farklı materyallerle destekleyen, hafta sonu ve tatillerde faaliyet gösteren bir sistemdir. Gölge eğitim, esas olarak sınavlara hazırlanmak için okul dışındaki öğrencilere ek yardım sağlamayı amaçlayan özel ek ders veya koçluk uygulamalarını içerir (Byun ve Baker, 2012). Özel ek ders, yavaş öğrenenlerin sınıftaki akranlarına yetişmesine yardımcı olurken; sosyal eşitsizlikleri şiddetlendirebilir, bireyler ve aileler için mali yükler neden olabilir (Yung & Bray, 2017). Bununla birlikte Davis ve Sorrell (1995) ek eğitimin, istenilen düzeyde başarılı olamayan öğrenciler için önemli bir gereklilik olduğunu vurgulamaktadır. Atabay (2014), Yeni Zelanda'da destekleyici kursların uygulandığını, İngiltere ve Fransa gibi ülkelerde de ders saati dışında, özellikle hafta sonlarında destek eğitimlerinin olduğunu vurgulamaktadır. Presnell (2009) ve Shernoff (2010), Amerika Birleşik Devletleri'nde okul sonrası programlara ilişkin çalışmalar yapmıştır. Presnell (2009), okul sonrası programların öğrenci puanları üzerinde önemli bir fark oluşturmadığını, Shernoff (2010) ise okul sonrası kurslara katılan öğrencilerin katılmayan öğrencilere göre akademik anlamda daha başarılı olduğunu tespit etmiştir.

Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.

DYK'lerin merkezi sınavlarda ve yetiştirilememiş konuların tamamlanmasında etkili olduğunu vurgulayan Canpolat ve Köçer (2017), DYK'lerin günümüzde eğitim sürecinin önemli bir parçası olduğunu belirtmektedir. Eğitim sistemimizde yeni sayılabilecek bir uygulama olan DYK'lere ilişkin literatürde bazı çalışmalar bulunmaktadır. İlgili çalışmalar incelendiğinde, öğrencilerin hafta içi kurslarını sevmedikleri, hafta sonunda ise aileyle vakit geçirememesi nedeniyle bu kurslardan hoşlanmadıkları görülmektedir (Yirci ve Açıkgöz, 2018). Bununla beraber kursların, öğrencilere akademik anlamda katkı sağladığı ve fırsat eşitliği konusunda avantajlarının bulunduğu söylenebilir (Bozbayındır ve Kara, 2017).

Öğrenciler, eğitim eksikliklerini tamamlayıcı özel ders, dersane gibi takviye eğitim hizmetlerine ihtiyaç duymaktadırlar (Çokgezen ve Terzi, 2008). Bu yönüyle okullarda ücretsiz açılan DYK'ler büyük önem kazanmaktadır (Uğurlu ve Aylar, 2017). Türkiye'de dersane, etüt merkezi gibi destek eğitim imkânı sağlayan kurumların yerini aldığı düşünülen DYK'lerin işleyişinin incelenmesi önemlidir. DYK'ler hafta içi ve hafta sonu yapılmaktadır. Literatür incelendiğinde, DYK'lerin hafta içi ve hafta sonu uygulamalarına ilişkin olumlu ve olumsuz sonuçların olduğu görülmektedir. Olumlu anlamda, hafta içi ve hafta sonu DYK'lerin akademik yönden öğrencilere katkısının bulunduğu (Sarıca, 2018; Akkaya, 2017), bununla beraber hafta içi uygulanan DYK'lerin başta, yorgunluk, beslenme ve disiplin olmak üzere bazı olumsuzluklar doğurduğu tespit edilmiştir (Akbaba, 2019; Kuzucu, 2019; Göksu ve Gülcü, 2016; Kürkçü, 2018). Hafta sonu DYK'lerin olumsuz yönleri ise sosyal yönden öğrenci ve öğretmenleri kısıtlaması ve kurslarda yaşanan devamsızlık sorunlarıdır (Uğurlu, 2017; Canpolat, 2017; Türküresin, 2018). Bu araştırma, Türkiye'de milyonlarca öğrenciyi ve yüz binlerce öğretmeni ilgilendiren DYK'lerin hafta içi ve hafta sonu uygulanması sürecinin nasıl işlediğini, olumlu ve olumsuz yanlarının neler olduğunu öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu doğrultuda şu sorulara yanıt aranmıştır:

- 1- Hafta içi destekleme ve yetiştirme kurslarının olumlu yanları nelerdir?
- 2- Hafta sonu destekleme ve yetiştirme kurslarının olumlu yanları nelerdir?
- 3- Hafta içi destekleme ve yetiştirme kurslarının olumsuz yanları nelerdir?
- 4- Hafta sonu destekleme ve yetiştirme kurslarının olumsuz yanları nelerdir?

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni, çalışma grubu, verilerin toplanması ve analizi başlıkları ele alınmıştır. Çalışma için Düzce Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan toplantı sayısı 21 ve 2019/117 karar numarası ile 27.12.2019 tarihinde izinler alınmıştır.

Araştırmanın Deseni

Bu araştırma, öğretmenlerin DYK'lerin hafta içi ve hafta sonu uygulamasına ilişkin görüşlerini tespit etmek amacıyla nitel desende yürütülmüştür. Nitel araştırma, toplumsal veya insani sorunlara, bireylerin veya grupların yüklediği anlamları, deneyimleri keşfetme sürecidir (Creswell, 2017; Merriam, 2018). Araştırma, nitel araştırma tekniklerinden biri olan olgubilim (fenomenoloji) deseni yürütülmüştür. Olgubilim deseni, insanların günlük deneyimlerinin anlamı veya doğası hakkında bilgi sahibi olmak amacıyla olguları doğrudan deneyimleyen kişilerle derinlemesine görüşmeler yoluyla yürütülür (Patton, 2018). Araştırma verileri, betimleyici

fenomenolojik bakış açısıyla ele alınmıştır. Betimleyici fenomenolojide insanların tecrübe ettikleri olguyu nasıl betimlediğine ve tecrübeden elde edilen anlamların ne olduğuna yoğunlaşılır (Patton, 2018).

Çalışma Grubu

Çalışma grubunu, Düzce il merkezinde bulunan ortaokullarda görev yapan DYK'lerin hafta içi ve hafta sonu uygulamalarına katılmış olan öğretmenler oluşturmaktadır. Araştırma konusunda deneyime sahip ve deneyimlerini yansıtacak kişileri belirlemek fenomenolojik çalışmalarda oldukça önemlidir (Creswell, 2017; Yıldırım ve Şimşek, 2018). Katılımcılar, farklı branşlardan, gönüllülük esasına göre seçilmiştir. Bu amaçla, DYK'lerde görev alan 600 öğretmenden 95 öğretmene ulaşılmış, bu öğretmenlerden 52'si görüşmeyi kabul etmiştir. Görüşmeyi kabul eden öğretmenlerle uygun gün ve saatlerde görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Veriler, 12'si erkek ve yedisi kadın olmak üzere toplam 19 katılımcı ile yüz yüze görüşülerek toplanmıştır. Veri toplama işlemi, Patton (2018) ve Creswell'in (2017) vurguladığı gibi yeni katılımcılardan toplanan verilerin eski verilerden elde edilen bulguların tekrarı olması, yeni kod ve temaların çıkmaması gerekçesiyle durdurulmuştur. Çalışma grubunun demografik özellikleri Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1.

Öğretmenlerin Betimleyici Özellikleri

Katılımcılar*	Cinsiyet	Branş	Kıdem
Sevda	Kadın	Yabancı Dil	6
Figen	Kadın	Matematik	5
Zeynep	Kadın	Fen Bilimleri	8
Mustafa	Erkek	Din Kültürü ve Ahlak Bil.	17
Feryal	Kadın	Yabancı Dil	5
Barış	Erkek	Türkçe	16
Aylin	Kadın	Fen Bilimleri	15
Şükran	Kadın	Matematik	7
Ali	Erkek	Sosyal Bilgiler	15
Cevdet	Erkek	Türkçe	16
Salih	Erkek	Din Kültürü ve Ahlak Bil.	6
Akif	Erkek	Türkçe	18
Aydın	Erkek	Türkçe	7
Ramazan	Erkek	Türkçe	12
İrem	Kadın	Matematik	1
Faik	Erkek	Sosyal Bilgiler	34
Vedat	Erkek	Sosyal Bilgiler	9
Volkan	Erkek	Fen Bilimleri	15
Hasan	Erkek	Türkçe	8

*Katılımcıların gizliliğini korumak amacıyla öğretmenlerin betimlenmesinde, rumuz kullanılmıştır.

Veri Toplama Araçları

DYK'lerin hafta içi ve hafta sonu uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilmiş yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerle derinlemesine bilgiye ulaşılabilmektedir (Büyüköztürk vd., 2018). Geçerliği sağlamak amacıyla görüşme formunun hazırlama aşamasında; literatür taranmış, DYK yönergesi incelenmiş, bu bilgiler ışığında açık uçlu sorular hazırlanmış, iç geçerlilik için Eğitim Yönetimi ve

Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.

Denetimi alanında uzman üç akademisyenden görüş alınmıştır. Bu görüşler sonrası, araştırmanın odağından uzak olan bir soru ve aynı anlamı taşıyan bir soru olmak üzere iki soru silinmiştir. Böylece, başlangıçta sekiz soru olarak hazırlanmış görüşme formu, altı soru olarak revize edilmiştir (Bu çalışmada sorulardan dördüne yer verilmiş, DYK'lere ilişkin öğretmen önerileri, araştırmaya dahil edilmemiştir). Kapsam geçerliliği için uzman görüşü alınan sorulara, bir Türkçe öğretmenin görüşleri doğrultusunda son şekli verilmiştir. Görüşmeler esnasında alternatif sorulara yer verilmiş ve yine bazı sorularda derinlemesine veri elde etmek amacıyla sonda sorular kullanılmıştır. Veriler, iki aylık bir çalışma sonucunda toplanmıştır. Görüşmeler, katılımcıların belirlediği zamanlarda yüz yüze görüşülerek yapılmıştır. Öğretmenlerden ses kaydı yapılmasına ilişkin izin alınmış ve verdikleri yanıtlar ses kayıt cihazına kaydedilmiştir. Ses kaydının yanı sıra görüşmeler esnasında görüşmeci tarafından notlar tutulmuştur. Nitel araştırmalarda yapılan görüşmelerde ses kaydına ek olarak notlar da tutulur. Bu işlemde hedeflenen, katılımcıların söylemlerinin yanı sıra vücut tepkilerini de kaydedebilmektir (Merriam, 2018). Görüşmeler 35 ile 70 dakika arasında değişen zamanlarda gerçekleştirilmiştir. Katılımcılarla yapılan görüşmelerde, katılımcı gizliliğinin korunması açısından her öğretmene rumuz verilmiştir.

İnandırıcılık

Araştırma sürecinin ve sonuçlarının açık, tutarlı ve başka araştırmacılar tarafından mümkün olduğu kadar doğrulanabilir olması önemlidir. Aksi durumda araştırmanın inandırıcılığı konusunda şüpheler doğabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Katılımcılara, kendi fikirlerini rahat yansıtabilmeleri için çalışmadan elde edilen verilerin akademik amaçla kullanılacağı ve isimlerinin gizli kalacağı güvencesi verilmiştir. Kodlama aşamasında, uzman öğretim üyesinin görüşlerine başvurulmuş ve kodlar üzerinde düzenlemeler yapılmıştır. Böylece, araştırmanın iç tutarlılığı arttırılmaya çalışılmıştır. Nitel araştırmalarda araştırmacı, araştıracağı konuyla ilgili alanda bulunan, süreci bilen ve araştırma sürecinde katılım gösteren kişilerle yakınlık kuran kişidir (Maxwell, 2018; Yıldırım ve Şimşek, 2018). Araştırmacı, verileri yorumlarken kişisel görüşlerinden uzak durmaya özen göstermelidir (Creswell, 2017). Bu bağlamda, ifadeler katılımcılarla paylaşılmıştır. Bu durum araştırma verilerinin yorumlanması aşamasında, araştırmacının önyargı ve deneyimlerinin verilerle karıştırılmasını engelleyici niteliktedir (Patton, 2018; Maxwell, 2018; Merriam, 2018; Saban ve Ersoy, 2017).

Verilerin Analizi

Katılımcıların, DYK'lerin hafta içi ve hafta sonu uygulamalarına ilişkin görüşlerinin çözümlenmesinde nitel veri analiz tekniklerinden biri olan betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Betimsel analizde temel amaç, verileri neden-sonuç ilişkisi bağlamında inceleyerek sonuca ulaşmaktır. Betimsel analizde veriler dört basamakta analiz edilmektedir. Birinci basamak, verilerden çerçeve oluşturulması; ikinci basamak, verilerin işlenmesi; üçüncü basamak, bulguların tanımlanması ve dördüncü basamak, bulguların yorumlanmasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2018). Veriler, bilgisayara aktarılmış, eksik ya da yanlış anlaşılan kısımları belirlemek için belge haline getirilmiştir. Görüşmelerin analizinde Maxqda 12 veri analiz programı kullanılmıştır. Nitel veri analizinde, bilgisayar programları araştırmacılara kolaylıklar sağlamaktadır (Ekiz, 2013). Bunlardan bazıları; görüşmelerin metne dönüştürülerek düzenlenebilmesi,

kodlamaların yapılabilmesi, kodlara ilişkin kısa notların alınabilmesi ve raporlaştırılabilmesidir (Patton, 2018; Miles ve Huberman, 2016). Bilgisayar programları, verilerin analiz edilmesinde kolaylıklar sağlasa da analizin merkezinde yine araştırmacı bulunmaktadır (Patton, 2018). Bu bağlamda, veri seti incelenmiş, araştırma sorularından oluşturulan temalarda yer alan kavramlardan kodlar çıkarılmıştır. Kodlar, veri setinin birkaç kez okunmasıyla çıkarılmıştır. Kodlama, çalışmada toplanan bilgileri tanımlayıcı ve yorumlayıcı söz öbekleridir (Merriam, 2018; Miles ve Huberman, 2016). Kodlar, doğrudan alıntılara yer verilmek suretiyle teyit edilmiştir. Tematik çerçeve doğrultusunda veriler düzenlenmiş ve mantıksal çerçevede bir araya getirilmiştir. Bulgular işlenirken veriler, doğrudan alıntılarla desteklenmiştir. Bulgular arasında neden-sonuç ilişkileri açıklanmış, olgular arasında zaman zaman karşılaştırmalarda bulunularak yorumlar yapılmıştır. Araştırma sorularından yola çıkılarak oluşturulan temaların, verilerden elde edilen kodların ve alt temaların uyumunu ve güvenilirliğini tespit etmek amacıyla uzman görüşü alınmıştır. Çalışmadan elde edilen verilerin güvenilirliğini tespit etmek için Miles ve Huberman'ın (1994) önerdiği uyum yüzdesi formülü ($\text{Güvenirlik} = \frac{\text{Görüş Birliği}}{\text{Görüş Birliği} + \text{Görüş Ayrılığı}} \times 100$) kullanılmıştır. Bu işlem sonunda güvenilirlik oranı, birinci tema için .92, ikinci tema için, .93, üçüncü tema için .86, dördüncü tema için .88 olarak bulunmuştur.

BULGULAR

Bu bölümde, araştırmanın soruları bağlamında öğretmenlerin DYK'lerin hafta içi ve hafta sonu uygulamasına ilişkin görüşlerine yer verilmiştir.

Hafta İçi Uygulanan DYK'lerin Olumlu Yönlerine İlişkin Bulgular

Hafta içi uygulanan DYK'lerin olumlu yanlarını belirlemeye yönelik olarak, "Hafta içi DYK'lerin olumlu yanları nelerdir?" sorusu yöneltilmiştir. Bu temada kurslara devam etme avantajı (f=19), akademik katkı (f=17) ve sosyo-psikolojik avantajlar (f=5) alt temaları elde edilmiştir. Katılımcılar en fazla, kursa devamlılık avantajı (f=17) ile kursların sınav başarısını artırması (f=7) kodlarına vurguda bulunmuşlardır (Tablo 2).

Tablo 2.

Hafta İçi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumlu Yanları

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f	%
Hafta İçi DYK'lerin Olumlu Yanları	Akademik Katkı	Sınav başarısını artırması	7	17.07
		Ders tekrarı sağlama	3	7.32
		Pekiştirici olması	2	4.88
		İşlenemeyen konuların öğretilmesi	2	4.88
		Zamanı verimli kullanma	2	4.88
		Kalıcı öğrenme sağlama	1	2.44
	Devam Etme Avantajı	Kursa devamlılık	17	41.45
		Taşınabilir servis avantajı	2	4.88
	Sosyolojik ve Psikolojik Avantajlar	İlgi ve motivasyon	2	4.88
		Tayin\yer değiştirme kolaylığı	1	2.44
		Olumsuz ortamlardan uzaklaşma	1	2.44
		Rehberlik faaliyeti olarak uygulanabilmesi	1	2.44
		Toplam		41

Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.

Tablo 2'ye göre hafta içi DYK'lerin sağladığı *akademik katkıya* ilişkin alt temada katılımcılar, hafta içi DYK'lerin akademik başarı ve sınav başarısını artırmada olumlu bir araç olduğunu, konuların pekiştirilmesinde, kalıcı öğrenmenin sağlanmasında ve dersler bazında zamanı verimli geçirmek anlamında olumlu katkılar sağladığını vurgulamışlardır. Akademik katkıya ve sınav başarısına ilişkin görüşlerden bazıları katılımcı ifadeleriyle aşağıdaki gibidir:

"Ders başarısına katkısı olduğunu düşünüyorum. Çünkü kursa düzenli olarak katılan ve katılmayan öğrencilerin yazılı sınavlarda ve denemelerde aralarında ciddi farklılıklar olduğu görülmektedir." (Vedat)

İşlenemeyen konuların öğretimi ile ilgili: *"Kursa düzenli gelen öğrencilerle kendi branşım adına yetersiz olan ders saatindeki konu eksikliklerini kapatıyorum ve ekstra testler çözebiliyorum."* (Vedat)

Zamanı verimli geçirmiş olma ile ilgili: *"Hafta içi okul derslerinden sonra yapılan kurslar özellikle 8. Sınıf öğrencileri açısından olumlu. Çünkü mahallede oyuna dalma, gezme tozma yerine ders tekrarı ve denemelerle vaktini okulda daha verimli değerlendirmesi olumludur."* (Sevda)

Hafta içi DYK'lerin *kurslara devamlılık* konusunda sağladığı katkıya ilişkin alt temada katılımcıların neredeyse tamamı, hafta içi DYK'lerin, okulun devamı gibi yapıldığından öğrenciler açısından kursa devamlılık avantajı sağladığını, bunun yanında ulaşım avantajı nedeniyle olumlu olduğunu vurgulamışlardır. Hafta içi DYK'lerin kursa devam olanağı sağlaması koduna ilişkin görüşler, katılımcı ifadeleriyle aşağıdaki gibidir:

"Hafta içi kurslarının olumlu yönü öğrenci katılımının yüksek olmasıdır. Çünkü öğrencinin ders çıkışında kursa katılması ulaşım ve zaman açısından kolaylık sağladığı için öğrenci açısından olumlu görünüyor." (Mustafa)

Kurslara devam etmede ulaşım avantajı kodu ile ilgili: *"Hafta içi kurslarının olumlu yanlarından biri servis imkanı olmayan öğrenciler için hafta sonu kursuna oranla avantajlı olmasıdır."* (Aydın)

Hafta içi DYK'lerin *sosyolojik ve psikolojik avantajları ile ilgili* alt temada katılımcıların bir kısmı, rehberlik anlamında, ilgi ve motivasyon anlamında, tayin ve atama anlamında avantajlar sağladığını vurgulamışlardır. Konuya ilişkin görüşler katılımcı ifadeleriyle aşağıdaki gibidir:

İlgi ve motivasyon ile ilgili: *"Okul kültürüne daha uygun olması öğrenci ve öğretmenlerin hafta sonu tatillerinin gitmeyeceğini düşünüp motive olması..."* (Aydın)

Rehberlik faaliyeti ile ilgili: *"Ayrıca öğrencilere sınav vb. konularda rehberlik açısından kurslar olumludur."* (İrem)

Tayin ve atama ile ilgili: *"Atama için her ay verilen 0,5 puanın olumlu olduğunu söyleyebilirim."* (Ali)

Olumsuz ortamlardan uzaklaşma ile ilgili: *"Dışarıda disiplinsiz hareket etmektense öğrencilerin okulda bulunmaları olumsuz davranışların önüne geçmektedir"* (Feryal)

Hafta Sonu Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumlu Yönlerine İlişkin Bulgular

Hafta sonu DYK'lerin olumlu yanlarını belirlemeye yönelik olarak, *"Hafta sonu DYK'lerin olumlu yanları nelerdir?"* sorusu yöneltmiştir. Bu temada, akademik katkı (f=31), fizyolojik avantajlar (f=15), sosyo-psikolojik avantajlar (f=11) alt temaları elde edilmiştir. Katılımcılar en çok kursların ders ve sınav başarısını artırması (f=10) ile

hafta sonu dinlenerek kursa gelme avantajı sağlaması (f=15) kodlarına vurguda bulunmuşlardır (Tablo 3).

Tablo 3.

Hafta sonu Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumlu Yanları

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f	%
Hafta Sonu DYK'lerin Olumlu Yanları	Akademik Katkı	Sınav başarısı	10	17.55
		Ders başarısı	10	17.55
		Test tekniğini geliştirme	4	7.02
		Zamanın verimli geçmesi	3	5.27
		Ders tekrarı	3	5.27
		Algılama ve kavrama	1	1.75
	Fizyolojik Avantajlar	Dinlenerek kursa gelme	15	26.30
	Sosyolojik ve Psikolojik Avantajlar	İlgi ve motivasyon	4	7.02
		Rahatlık hissi	3	5.27
		Olumsuz ortamlardan uzaklaşma	2	3.50
		Özgüven sağlaması	1	1.75
		Tayin\yer değiştirme kolaylığı	1	1.75
	Toplam			57

Tablo 3'e göre hafta sonu DYK'lerin *akademik katkısına* ilişkin alt temada katılımcılar, ders ve sınav başarısını artırma, ders tekrarı sağlama, zamanın verimli geçmesi, test tekniğinin geliştirilmesi ve algılama-kavrama düzeyinde artış kodlarına vurguda bulunmuşlardır. İlgili kodlara ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Sınav başarısını artırma ile ilgili: "*Hafta sonu kursları hafta içi kurslarına oranla öğrencilerin sınav başarısını artırmada daha etkili olmaktadır...*" (Barış)

Ders başarısını artırma ile ilgili: "*Düzenli olarak kurslara katılan öğrencilerin ders başarısı kurslara sürekli katılmayan öğrencilere oranla daha fazla...*" (Figen)

Test çözme tekniğini geliştirmesi ile ilgili: "*Hafta sonu kursları öğrencinin test çözme tekniğini geliştirmesinde ve soruları çözmesinde kolaylık sağlamakta...*" (Hasan)

Ders tekrarı ile ilgili: "Konuların tekrarı yapıp daha iyi anlaşılmasını sağlıyor." (Ramazan)

Zamanı verimli geçirme ile ilgili: "*Zamanını verimli geçirmesi sağlanır. Ayrıca hafta sonu tablet, bilgisayar, telefon gibi iletişim araçlarını çok fazla ve gereksiz kullanmaları engellenmiş olur.*" (Ali)

Algılama-kavrama düzeyinin artması ile ilgili: "*Hafta sonu kurslarında öğrencilerin algıları daha açık olabiliyor. Soruları daha iyi kavrayabiliyorlar...*" (Sevda)

Hafta sonu DYK'lerin *fizyolojik katkısına* ilişkin alt temada katılımcılar, dinlenerek kursa katılma avantajına vurguda bulunmuşlardır. İlgili koda ilişkin görüş şu şekildedir:

"*Hafta sonu kurslarının olumlu yanlarından birisi, öğretmenlerin ve öğrencilerin dinlenerek kurslara gelmesidir. Dinlenmiş biçimde okula gelen öğrenci ve öğretmenler kurslarda daha verimli olmakta...*" (Ali)

Hafta sonu DYK'lerin *sosyolojik ve psikolojik avantajları ile ilgili* alt temada katılımcılar, ilgi ve motivasyonun yüksek olmasına, rahatlık hissi duyulmasına, olumsuz ortamlardan uzaklaşmaya katkı sağlamasına, özgüveni artırmasına ve tayin avantajlarının bulunmasına değinmişlerdir. İlgili kodlara ilişkin görüşlerden bazıları şu şekildedir:

Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.

İlgi ve motivasyonun yüksek olması ile ilgili: *"Hafta sonuna sadece akademik başarısını ve sınav puanını artırmayı düşünen ilgili öğrenciler geldiğinden ders güzel geçiyor."* (Faik)

Rahatlık hissi duyulması ile ilgili: *"Okula daha rahat gelme imkanı sağlayan kıyafet ve bazı okullarda telefon serbestisi öğrencileri olumlu etkilemektedir."* (Aydın)

Olumsuz davranış oluşturabilecek ortamlardan uzak durma ile ilgili: *"Öğrencinin mahallesinde sorun teşkil edebilecek davranış ortamlarından uzak olması hafta sonu kurslarının katkılarında biridir..."* (Feryal)

Özgüven sağlanması ile ilgili: *"Kurslar sayesinde öğrenciler özgüven kazanmakta okul sınavlarını ve merkezi sistem sınavlarını başarılı bir şekilde tamamlamalarını sağlamaktadır."* (Volkan)

Tayin, yer değiştirme avantajı ile ilgili: *"...Atama için her ay verilen 0,5 puanın olumlu olduğunu söyleyebilirim."* (Ali)

Hafta İçi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumsuz Yönlerine İlişkin Bulgular

Hafta içi DYK'lerin olumsuz yanlarını belirlemeye yönelik olarak, *"Hafta içi DYK'lerin olumsuz yanları nelerdir?"* sorusu yöneltilmiştir. Bu temada, fizyolojik aksaklıklar (f=31), akademik sorunlar (f=13), sosyo-psikolojik sorunlar (f=7), ulaşım sorunları (f=6) alt temaları elde edilmiştir. Katılımcılar en çok yorgunluk/bıkkınlık (f=18) ve beslenme sorunları (f=13) kodlarına vurguda bulunmuşlardır (Tablo 4).

Tablo 4.

Hafta İçi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumsuz Yanları

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f	%	
Hafta İçi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumsuz Yanları	Akademik Sorunlar	Verimsizlik/verimin düşmesi	6	10.53	
		Disiplin sorunları	5	8.77	
		Ders çalışmaya zaman kalmaması	2	3.50	
	Fizyolojik Sorunlar	Yorgun düşmek veya bıkkınlık	18	31.58	
		Beslenme sorunu	13	22.81	
	Sosyo-Psikolojik Sorunlar	İlgi ve motivasyon eksikliği	7	12.28	
	Ulaşım Sorunları	Ulaşım sorunları	6	10.53	
	Toplam			57	100

Tablo 4'e göre hafta içi DYK'lerde *akademik sorunlar* alt temasında katılımcıların önemli bir bölümü, akademik anlamda bazı aksamaların olduğuna dair görüş belirtmiştir. Verimin düşük olmasına ilişkin, katılımcılardan bazılarının görüşleri şöyledir:

"Öğretmenler yedi saatlik dersin ardından yorgun düşebiliyor. Bazı günlerde nöbet görevi olan öğretmenin kursu da olabiliyor. Böyle olunca verimlilik konusunda ders tekrarı, pekiştirme ve sınava hazırlık konusunda aksamalar meydana gelebiliyor." (Ali)

"...Bununla beraber, öğretmenlerin gün içinde yaşadıkları yoğunluk ve karmaşa nedeniyle verimi düşebiliyor." (Zeynep)

Disiplin sorunları ve evde çalışmaya zaman kalmaması ile ilgili olarak: *"...Ayrıca katılımın fazla olmasının olumlu olduğu kadar olumsuz yanı da olabilmektedir. Örneğin, öğrencilerin beklentileri farklı olduğundan kurs süresince ders düzenini bozucu hareketler yapabiliyorlar."* (Hasan)

"Evde yapmaları gereken bireysel çalışmaları zamanları kalmıyor hafta içi yedi saat ders üzerine iki saat kurs yapan öğrenci evine saat 18.00'a doğru ulaşıyor. Yemek, dinlenme derken bireysel çalışmaya saat 20.00'dan sonra başlayabiliyor. Okul görevleri ve öğrenci ödevlerini de düşünecek olursak öğrencinin ve öğretmenin kendisine hiç vakti kalmıyor." (Barış)

Hafta içi DYK'lerde fizyolojik olumsuzluklara ilişkin alt temada katılımcıların tamamı fizyolojik anlamda sorunların olduğuna dair görüş belirtmiştir. Bu görüşlerden, yorgunluk/bıkkınlık oluşmasına ilişkin görüşlerin bazıları şöyledir:

"Hem öğrenci hem öğretmen derslerde yeterince enerji harcamakta ve yorgun düşmektedir. Yedi saatlik dersin üzerine iki saatlik kurs öğrencinin ve öğretmenin fiziksel açıdan yıpranmasına yol açmaktadır" (Hasan)

"Öğrenciler hafta içi kurslarında yedinci saatten sonra tekrar dersin olmasına öcü gözüyle bakıyor. Bıkkınlık, bezginlik had safhaya çıkıyor." (Akif)

Beslenme sorunlarıyla ilgili olarak, "... Bununla beraber beslenme de önemli bir sorundur. Saat 12.00 gibi yemek yemiş olan öğrenci, 16.00 gibi acıkıyor. Kurs ise 17.30'lara kadar sürebiliyor." (Hasan)

Hafta içi DYK'lerde sosyo-psikolojik olumsuzluklara ilişkin alt temada katılımcılar, ilgi ve motivasyon eksikliğine vurguda bulunmuşlardır. Bununla ilgili olarak görüşlerden biri şöyledir:

"Hepsinin ilgi/motivasyon durumu farklı... sekizinci sınıflar hariç alt sınıflar için verimli olmayan yanı bu olabilir." (Sevda)

Katılımcıların bir kısmı hafta içi DYK'lerde, ulaşım anlamında sorunların olduğunu belirtmişlerdir. Bu duruma ilişkin bir görüş şöyledir:

"Önemli sorunlardan biri taşınmalı okullarda eğitim-öğretim yapan öğrencilerin istekli olduğu halde kursa kalamamasıdır." (Vedat)

Hafta Sonu Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumsuz Yönlerine İlişkin Bulgular

Hafta sonu DYK'lerin olumsuz yanlarını belirlemeye yönelik olarak, "Hafta sonu DYK'lerin olumsuz yanları nelerdir?" sorusu yöneltilmiştir. Bu temada, devamsızlık sorunu (f=23), psikolojik ve sosyolojik olumsuzluklar (f=14), fizyolojik aksaklıklar (f=9) ve akademik sorunlar (f=6) alt temaları elde edilmiştir. Katılımcılar, devamsızlık sorunları (f=14) ile sosyal anlamda öğretmen ve öğrencinin yaşadığı güçlükler (f=10) kodlarına vurguda bulunmuşlardır (Tablo 5).

Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.

Tablo 5.

Hafta sonu Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumsuz Yanları

Tema	Alt Temalar	Kodlar	f	%
Hafta Sonu Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumsuz Yanları	Akademik Sorunlar	Başarının düşmesi	2	3.82
		Disiplin sorunları	2	3.82
		Kurs süresi	1	1.91
		Ders materyali getirilmemesi	1	1.91
	Devamsızlık Sorunu	Bilinçli olarak yapılan devamsızlık	14	26.92
		Ulaşım problemleri	8	15.38
		Ailelerin göndermemesi	1	1.91
	Sosyo-Psikolojik Olumsuzluklar	Sosyal güçlükler	10	19.23
		İlginin düşmesi	4	7.71
	Fizyolojik Sorunlar	Yorgunluk	5	9.71
		Beslenme sorunu	3	5.77
		Bıkkınlık oluşması	1	1.91
	Toplam			52

Tablo 5'e göre hafta sonu DYK'lerde *akademik olumsuzluklara* ilişkin alt temada katılımcıların bazıları, akademik anlamda sorunların olduğuna dair görüş belirtmiştir. Bu sorunlar, devamsızlık nedeniyle kurs verimliliğinin düşmesi, disiplin sorunlarının olması, kurslarda zaman yönetimi sorunun olması ve ders malzemelerinin eksikliği olarak belirtilmiştir. Akademik sorunlar alt temasının kodlarından bazıları katılımcı ifadeleriyle aşağıdaki gibidir:

Başarının düşmesi ile ilgili: "*Derslerde sayının azalması ile öğrenciler arası rekabet olmadığı için başarı yükseliş ivmesi azalmaktadır.*" (Feryal)

Disiplin sorunları ile ilgili: "*Ders başarısı düşük ve davranış problemleri olan öğrenciler bu kurslara katılınca ders ortamını bozuyorlar.*" (Ramazan)

Hafta sonu DYK'lerde *devamsızlık sorununa* ilişkin alt temada katılımcıların neredeyse tamamı, kurslara devam etme anlamında aksamaların olduğuna dair görüş belirtmiştir. Devamsızlık sorununa ilişkin görüşlerin bazıları katılımcı ifadeleriyle aşağıdaki gibidir:

Bilinçli yapılan devamsızlık ile ilgili: "*Öğrenciler geçmişteki alışkanlıkla cuma gününden sonrayı tatil olarak algıladığı için hafta sonu kurslarına gelmemeyi kendilerinin doğal hakkı olarak saymaktadır...*" (Feryal)

"*Öğrenciler tatil süresinde okul olduğu için derslere gelmeye istekli olmuyorlar. Bu durumda da hafta sonu kurslarında devamsızlık problemi baş gösteriyor...*" (Akif)

Ailelerin çocuklarını kurslara göndermemesi ile ilgili: "*Özellikle kırsal bölgelerde tarım hayvancılık yapan aile öğrencilerinin hafta sonu tarla, bahçe, çocuk bakımı ve ev işlerinde çalıştırılmalarından dolayı kurslara gelememesi hafta sonu kurslarının olumsuz hususlarından...*" (Aydın)

Ulaşım sorunları ile ilgili: "*Gelmek isteyip servise verecek parası olmayan çocuklar beni çok üzüyor çünkü istekli olan çocukların mahrum kalması çok önemli bir sorun olarak karşımıza çıkıyor.*" (Vedat)

Hafta sonu DYK'lerde, *sosyo-psikolojik olumsuzluklara* ilişkin alt temada katılımcıların önemli kısmı, yaşanan sosyo-psikolojik sorunların en başında, kendilerinin ve öğrencilerin sosyal anlamda karşılaştıkları güçlükler olduğunu belirtmişlerdir. Bunun yanında ilgi ve motivasyonda yaşanan olumsuzluklar ile hafta sonu tatilinden yararlanamama dezavantajına da vurgu yapılmıştır. Öğrenci ve öğretmenlerin sosyal anlamda yaşadığı güçlüklerle ilişkin katılımcı ifadelerinden bazıları aşağıdaki gibidir:

"Öğrenci ve öğretmenler ailesiyle daha az vakit geçirmek durumunda kalabiliyor. Üstelik öğrenciler beşinci sınıftan 12. sınıfa kadar kurslara kaldığı taktirde sekiz yıl boyunca her hafta sonu monoton biçimde geçiyor. Bu oldukça olumsuz bir durum." (Hasan)

"Hafta sonu aile etkinliği veya sosyal etkinlik zamanları kısıtlanmış olabiliyor. Veya farklı sorumlulukları olan öğrenciler kendine zaman ayıramıyor. Öğretmenler de yine aileleriyle yeterince zaman geçiremiyor. Hafta sonu ve hafta içi dolu biçimde tekdüze bir hayat düzeni oluyor." (Zeynep)

İlgi ve motivasyonun düşmesi ile ilgili: "Hafta sonu kursunun olumsuz yönü ise öğrencinin tatil gününden sanki bir günüm eksildiği algısının oluşmasıdır bu durumda öğrencinin dersteki motivasyonu düşebilmektedir." (Mustafa)

Hafta sonu DYK'lerde, fizyolojik olumsuzluklara ilişkin alt temada katılımcıların bir kısmı, hafta içinin ardından hafta sonu da okulda bulunmanın öğrenci ve öğretmenlerin dinlenmesine engel olduğuna ve beslenme sorunlarının yaşanabildiğine dair görüş belirtmişlerdir.

Yorgunluk sorunu ile ilgili: "Bir gün yapılırsa belki sorun olmayabilir ama iki gün de yapılırsa öğretmen ve öğrenci açısından faydalı olacağını düşünmüyorum. Hatta hiç dinlenmeden her iki gün de yapılırsa hazır yapılan güzel kursları da olumsuz etkileyerek ileri zamanlarda bu kursların da verimliliğinin azalmasına neden olacaktır." (Volkan)

Beslenme sorunu ile ilgili: "Hafta içi kurslarında olduğu gibi hafta sonu da beslenme sorunları devam etmektedir." (Feryal)

Bıkkınlık sorunu ile ilgili: "İki günlük hafta sonu tatilinden birinin sürekli gitmesinin öğrencilerde zamanla okula ve derslere karşı bir bıkkınlık yaratması ..." (Ramazan)

TARTIŞMA SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu bölümde, araştırmanın soruları bağlamında elde edilen bulgulara dayalı sonuçlar özetlenmiş ve yapılan benzer araştırma sonuçları ile karşılaştırmalar yapılarak tartışılmıştır.

Hafta İçi Uygulanan DYK'lerin Olumlu Yanlarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın birinci alt problemi bağlamında, hafta içi uygulanan DYK'lerin olumlu yanları temasında, akademik katkı, kurslara devam etme avantajı, sosyopsikolojik avantajlar adıyla üç alt tema oluşmuştur.

Birinci temaya ilişkin birinci alt tema olan hafta içi DYK'lerin akademik katkılarına ilişkin sonuçlar incelendiğinde, DYK kursları, hafta içi konuların tekrar edilmesi ve pekiştirilmesi, işlenemeyen konuların tamamlanması, ders ve sınav başarısının artırılması ve test tekniğinin geliştirilmesine katkıda bulunmaktadır. Literatürde hafta içi DYK'lerin ders ve sınav başarısını artırdığına, konuları anlamada ve pekiştirmede etkisinin olduğuna, test tekniğini geliştirdiğine yönelik çalışmalar bulunmaktadır (Sarıca, 2018; Keskin ve Kazak, 2020; Massoni, 2011). Bu konuda Oakley (2008), okul sonrası kurs faaliyetlerinin öğrenci başarısına katkıda bulunduğunu, ancak bu programların iyi planlanması gerektiğini vurgulamıştır. Araştırma sonuçları ve literatür doğrultusunda hafta içi DYK'lerin akademik katkı anlamında test çözme tekniğinin geliştirilmesinde, işlenemeyen konuların tamamlanmasında, konuların pekiştirilmesinde araç olarak kullanılabileceği söylenebilir.

Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.

Birinci temaya ilişkin ikinci alt tema olan hafta içi *DYK'lerde öğrencilerin kurslara devamlılık göstermeleri* alt temasına ilişkin sonuçlar incelendiğinde, kurslara devamlılık, hafta içi *DYK'lerin* en olumlu yanı olarak görülmektedir. Literatürde benzer bulguya rastlanılmamıştır. Hafta içi *DYK*, okulun hemen sonrasında yapıldığından okulun devamı gibi görülmekte, öğrenciler kursları okul dersleriyle eşdeğer gördüğünden kurslara daha fazla öğrenci katılmaktadır. Kurslara katılım açısından hafta içi *DYK'lerin* beklentileri karşılayacak seviyede olduğu söylenebilir.

Birinci temaya ilişkin üçüncü alt tema olan hafta içi *DYK'lerin sosyo-psikolojik katkılarına* ilişkin sonuçlar incelendiğinde, kursların katkılarına fazla değinilmediği görülmektedir. Hafta içi *DYK'lerin* sosyo-psikolojik katkıları, hafta sonu tatilinden yararlanabilme kaynaklı motivasyonun artması, olumsuz davranış ortamlarından uzak durma, rehberlik faaliyetlerinin yapılabilmesi ve tayin/yer değiştirme kolaylığı, araştırmada öne çıkan sonuçlardır. Literatürle karşılaştırıldığında, özlük haklarının öğretmenlere sağladığı fayda, rehberlik faaliyeti yerine kullanılabilirliği, olumsuz davranış ortamlarından öğrenciyi uzak tutması sonuçları, araştırma sonuçları ile benzerdir (Ünsal ve Korkmaz, 2016; Canpolat, 2017; Kürkçü, 2018). Kursların rehberlik faaliyeti yerine kullanılabilirliği, Hirsch, Deutsch ve DuBois'in (2011), öğrencilerin ebeveynlerinin yapamadığı rehberliği sağlamak amacıyla kursların etkili olduğu görüşüyle benzerlik göstermektedir. Bu sonuçlar doğrultusunda; hafta içi *DYK'lerin* öğrencilere rehberlik sağlaması, kurslarda görev alan öğretmenlerin tayin isteme noktasında görev almayanlara göre avantajlı olması, hafta içi kurslara katılmanın öğrencilerin olumsuz ortamlarda bulunmasını engellemesi gibi katkılarının olduğu söylenebilir. Bununla birlikte hafta içi kurslarında görev alan öğretmenlerin ve öğrenim gören öğrencilerin hafta sonu tatillerinden yararlanabileceğini düşünmeleri, kurslarda motivasyonlarının yükselmesine neden olmaktadır.

Hafta Sonu Uygulanan *DYK'lerin* Olumlu Yanlarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın ikinci alt problemi bağlamında, hafta sonu *DYK'lerin* olumlu yanları temasında, akademik katkı, fizyolojik avantajlar, sosyo-psikolojik avantajlar adıyla üç alt tema oluşmuştur.

İkinci temaya ilişkin birinci alt tema olan hafta sonu *DYK'lerin akademik katkısına* ilişkin elde edilen sonuçlar incelendiğinde; hafta sonu *DYK'lerin* en olumlu yanı akademik katkıdır. Kursların, öğrencilerin ders ve sınav başarısını artırdığı, ders tekrarına imkân sunduğu, merkezi sınavlarda puanın yükselmesini sağladığı görülmüştür. Ulaşılan sonuçlar, yerli ve yabancı literatürle karşılaştırıldığında *DYK'lerin* hafta sonu uygulamasına ilişkin benzer sonuçlara rastlanılmıştır. Kuzucu'nun (2019), hafta sonu kurslarının akademik açıdan daha verimli olduğuna ilişkin bulgusu; Metsäpelto ve Pulkkinen, (2012) ve Niehaus vd. (2012) ile Bozbayındır ve Kara'nın (2017), kursların, öğrencilerin akademik başarısını artırdığına ilişkin bulguları bunlardan bazılarıdır. Akademik başarı, öğrencilerin başta mesleki ve sosyal hayata uygun biçimde hazırlanmalarına katkıda bulunduğu ve onların ileride yaşayacakları hayatı doğrudan etkilediği için, oldukça önemli görülmektedir (Sarier, 2016). Bu amacı karşılamak için Şimşek ve Şimşek (2014), öğrencilerin bir kısmının aileleri tarafından kurs merkezlerine takviye amaçlı gönderildiğini vurgulamıştır. Özetle, hafta sonu *DYK'lerin*, öğrencilerin geleceğine ilişkin belirleyici rol olan akademik başarı üzerinde etkili olduğunu söylemek mümkündür.

İkinci temaya ilişkin ikinci alt tema olan hafta sonu *DYK'lerin fizyolojik katkısına* ilişkin sonuçlara bakıldığında; katılımcıların önemli bölümü hafta içine oranla

hafta sonu DYK'lerin, kurslara dinlenerek gelme noktasında büyük avantajlar sağladığını vurgulamışlardır. İlgili çalışmalar incelendiğinde, benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmüştür (Göksu ve Gülcü, 2016; Kuzucu, 2019; Türküresin, 2018; Yirci ve Açıköz, 2018). Bu sonuçlar doğrultusunda, hafta sonu DYK'lerde kurslara dinlenerek gelmek, kursların verimli geçmesini sağlamak ve hafta sonu yapılan kurslar daha etkili olmaktadır. Literatür ve araştırma sonuçlarına göre DYK'lerin uygulanmasında başta verimlilik, akademik beklentiler olmak üzere birçok boyutun etkilenmesinden dolayı hafta sonu yapılmasının daha olumlu olduğu söylenebilir.

İkinci temaya ilişkin üçüncü alt tema olan hafta sonu *DYK'lerin sosyo-psikolojik katkılarına* ilişkin sonuçlar incelendiğinde, ilgi ve motivasyonun yükselmesi, rahatlık sağlanması, olumsuz örneklerden uzak olma durumu, özgüvenin yükselmesi ve tayin/yer değiştirme kolaylığı bu katkılardandır. Literatürle karşılaştırıldığında, yer değiştirme ile ilgili bulgular, öğrenci ve öğretmenlerin esnek olabilmesi ve olumsuz davranışa neden olabilecek ortamlardan uzaklaşma sağlanması sonucuna bazı çalışmalarda değinilmiştir (Sarıca, 2018; Aküzüm ve Saraçoğlu, 2018; Göksu ve Gülcü, 2016). Hafta sonu DYK'lerin öğrenciler açısından olumsuz davranışa neden olabilecek ortamlardan uzaklaşma sağlanması sonucu Cosden vd. (2004) ile Lauver'in (2002) çalışmaları ile benzerlikler göstermektedir. Hafta sonu DYK'lerin olumlu yanlarından birisi de öğrenci ve öğretmenlerin kurslara karşı ilgi ve motivasyonunun, hafta içi DYK'lere oranla daha yüksek olmasıdır. Göksu ve Gülcü (2016)'nın hafta sonu kurslarında öğrencinin tercihlerine bağlı olduğu için ilginin artması bulgusu; Canpolat (2017)'in hafta sonu kurslarının güdüleyici olması bulgusu, Kuzucu (2019)'nun, öğretmenlerin teşvik edici uygulamalarla kurslara ilginin artması bulgusu, araştırma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Ayrıca kurslarda ders başarısı artan öğrencilerde özgüven duygusu yükselmektedir. Aküzüm ve Saraçoğlu (2018); Nartgün ve Dilekçi (2016) ile Sarıca (2018), benzer sonuçlara değinmiştir. Bu sonuçlar doğrultusunda, hafta sonu DYK'lerin sosyo-psikolojik anlamda öğrencilerde ve öğretmenlerde kısmi olarak ilgi ve motivasyonu artırdığı, olumsuz örnek oluşturan durumlardan öğrencileri koruduğu, öğretmen ve öğrencide rahatlık hissi meydana getirdiği söylenebilir.

Hafta İçi Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumsuz Yanlarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın üçüncü alt problemi bağlamında, hafta içi DYK'lerin olumsuz yanları temasında, akademik, fizyolojik sorunlar, ulaşım sorunları, sosyo-psikolojik olumsuzluklar adıyla dört alt tema oluşmuştur.

Üçüncü temaya ilişkin birinci alt tema olan hafta içi *DYK'lerin akademik anlamda olumsuzluklarına* ilişkin sonuçlar, verimin düşmesi, disiplin sorunlarının çıkması ve evde bireysel çalışmaya zamanın kalmaması olarak tespit edilmiştir. İlgili çalışmalar incelendiğinde, verimin düşmesi, Kürkçü'nün (2018) hafta içi uygulanan kurslarda verimliliğin düşük olması sonucu ile benzerlik göstermektedir. Hafta içi uygulanan DYK'lerde öğrencilerin keyfi davranışları, dersi eğlence ortamı gibi görmeleri nedeniyle disiplin sorunları yaşanması (Sarıca, 2018; Göksu ve Gülcü, 2016), ders çalışmaya zamanın kalmaması sonucu, Nartgün ve Dilekçi'nin (2016) sonuçları ile benzerlik göstermektedir. Araştırma sonuçları doğrultusunda, hafta içi DYK'lerde akademik anlamda zorlukların yaşandığı, bu durumun kursların yapısını, öğrencileri ve öğretmenleri akademik anlamda olumsuz yönde etkilediği söylenebilir.

Üçüncü temaya ilişkin ikinci alt tema olan hafta içi *DYK'lerin sosyo-psikolojik olumsuzluklarına* ilişkin sonucun; hafta içi DYK'lerde kurslara karşı ilgi ve

Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.

motivasyonun düşük oluşudur. Öğrenciler, hafta içi yedi saat öğrenimin ardından yorulduklarından ek eğitim istememektedir. Bunun sonucunda kurslarda disiplin sorunları yaşanabilmektedir. Literatürde benzer bulgulara ulaşıldığı görülmüştür (Uğurlu, 2017; Canpolat, 2017; Bozbayındır ve Kara, 2017). Araştırma sonuçlarına ve literatüre bakıldığında, hafta içi DYK'lerde hem öğrencilerde hem de öğretmenlerde, ilgi ve motivasyon konusunda bazı aksaklıkların olduğu ve bu konularda yapılacak iyileştirme çalışmalarının kursların kalitesini artıracakı düşünülmektedir.

Üçüncü temaya ilişkin üçüncü alt tema olan hafta içi *DYK'lerde yaşanan ulaşım sorunlarına* ilişkin sonuçlar incelendiğinde, öğrencilerin hafta içi DYK'lerde ders sonrası ulaşımında sıkıntılar çektiği görülmüştür. Literatürde, destekleyici bazı sonuçlar bulunmaktadır (Nartgün ve Dilekçi, 2016; Canpolat, 2017; Sarıca, 2018). Araştırma sonuçlarına göre, hafta içi DYK'lerde yaşanan ulaşım sorununun devamsızlık meydana getirmediği ancak öğrencilerin kurs sonrası eve gitmesinde problemler oluşturduğu görülmüştür. Bunun en önemli nedeni taşınmalı öğrencilerin devlet tarafından ihalesinin okul ders programı saatlerine göre olması ve kursları kapsamamasıdır. Özel ya da devlet tarafından ihale edilen taşımacılık hizmetleri, hafta içi başka yerlere de servise gittikleri için sorun oluşturmakta, bu durumun sonucu olarak öğrencilerin bir kısmı akşam geç saatlerde eve yürüyerek gitmek durumunda kalmaktadır. Alınacak bir dizi önlemin bu sorunu çözeceği ve kurslarda mağdur olan öğrencileri rahatlatacağı söylenebilir.

Üçüncü temaya ilişkin dördüncü alt tema olan hafta içi *DYK'lerde fizyolojik olumsuzluklara* ilişkin sonuçlar incelendiğinde, katılımcıların büyük bölümü yorgunluk ve beslenme sorunlarına değinmiştir. Hafta içi DYK'lerin öğrenciyi ve öğretmeni yorduğu, zamanla yorgunluğun yanında bıkkınlık oluşturduğu görülmüştür. Bu sonuç, Aküzüm ve Saraçoğlu (2018), Bozbayındır ve Kara (2017), Keskin ve Kazak (2020) ve Sarıca (2018) tarafından da tespit edilmiştir. Hafta içi DYK'lerde yaşanan sorunlardan bir diğeri beslenme sorunudur. Öğrenci ve öğretmenler, öğleden sonra beş-altı saatlik süre boyunca derslerde enerji kaybetmekte ve beslenme ihtiyacı duymaktadır. Araştırma sonuçları, Demir Başaran ve Narinalp Yıldız (2017), Keskin ve Kazak (2020) ile Sarıca (2018)'nin çalışmalarındaki sonuçlar ile benzerlikler göstermektedir.

Araştırmadan elde edilen sonuçlar ve literatür incelemesi sonucunda, hafta içi DYK'lerin, ders sonrası gerek öğrenciyi gerekse öğretmeni fiziksel ve zihinsel olarak yorduğu; yorgunluğa bağlı olarak da hafta içi DYK'lerin beklenen etkiyi gösteremediği, verimlilik noktasında istenilen seviyelerde olmadığı ortaya çıkmıştır. Ayrıca hafta içi DYK'lerde hem öğrenci hem de öğretmenlerin beslenme problemleri ile karşılaştığı araştırma sonuçları ve ilgili çalışmalarda görülmektedir. Yeterince beslenemeyen bireylerin, performanslarının düşmesi, etkisizleşmesi olası bir durumdur. Hafta içi DYK'ler gerek yorgunluk gerekse beslenme sorunları nedeniyle öğrencilerin fiziki gelişimini de olumsuz etkileyebilir. Fiziksel gelişimde yaşanan bu olumsuzluklar öğrencilerin sosyal ve psikolojik anlamda bazı sıkıntılar yaşamasına, hayata karşı olumsuz bir bakış açısı oluşmasına neden olabilir. Hafta içi DYK'lerin belirtilen olumsuzluklarının düzeltilmesi noktasında, hafta içi DYK'lerin hafta sonuna aktarılması, hafta içi DYK'lerde sanat ve spor derslerinin yapılması düşünülebilir.

Hafta Sonu Destekleme ve Yetiştirme Kurslarının Olumsuz Yanlarına İlişkin Sonuçlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi bağlamında, hafta sonu DYK'lerin olumsuz yanları temasında, hafta sonu DYK'lerde yaşanan akademik sorunlar, fizyolojik

sorunlar, devamsızlık sorunları ile sosyo-psikolojik olumsuzluklar adıyla dört alt tema oluşmuştur.

Dördüncü temaya ilişkin birinci alt tema olan hafta sonu *DYK'lerin akademik olumsuzluklara* ilişkin sonuçlar incelendiğinde, yaşanan olumsuzluklar başarıda düşüşe neden olmakta, disiplin sorunları doğurmakta ve kursun süresinden kaynaklı problemler ortaya çıkarmaktadır. Araştırma sonuçlarına göre hafta sonu DYK'lerde başarının düşmesi, öğrencilerin kurslara düzensiz katılım göstermesinden kaynaklanmaktadır. Canpolat (2017); Kuzucu (2019); Kürkçü (2018) ve Topçu ve Ersoy (2019) da çalışmalarında benzer sonuçlara ulaşmıştır. Fischer vd. (2014) ile Hock vd. (2001), çalışmalarında okul sonrası kurslara düzenli olarak katılan öğrencilerde başarının yükseldiğini vurgulamaktadır. Bu durum, öğrencinin hafta sonu DYK'lerde başarıya ulaşması için devamlılığın önemli olduğunu göstermektedir. Disiplin sorunlarının yaşanmasının nedeni, öğrencilerin kurslara karşı ilgisinin zamanla azalmasıdır. İlgili sonuç, Topçu ve Ersoy'un (2019) bulgularıyla benzerdir. Materyal ile ilgili olumsuzluklar, kaynak eksikliği ve öğrencilerin derslere ilişkin materyalleri hafta sonu okula getirmeyi unutmalarıdır. Göksu ve Gülcü (2016); Ünsal ve Korkmaz (2016); Bozbayındır ve Kara (2017) ve Türküresin (2018) de benzer sonuçlara ulaşmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, hafta sonu DYK'lerde, akademik anlamda bazı olumsuzlukların yaşandığı, yaşanan olumsuzlukların öğrenci ve öğretmenleri akademik olarak olumsuz etkilediği yapılacak iyileştirmelerin kursların kalitesini ve verimliliğini artıracığı söylenebilir.

Dördüncü temaya ilişkin ikinci alt tema olan hafta sonu *DYK'lerin sosyo-psikolojik olumsuzluklarına* ilişkin sonuçlar incelendiğinde; hafta sonu DYK'lerde kurslara karşı ilgi ve motivasyon eksikliği ve sosyal anlamda yaşanan güçlükler olarak tespit edilmiştir. Hafta sonu DYK'lerin, öğrenci ve öğretmenlerin aileleriyle yeterince zaman geçirememesi, etkinlik yapmaya zamanlarının kalmaması gibi sorunlara yol açtığı görülmektedir. Ayrıca kursların ücretsiz olması nedeniyle önemsenmemesi ve öğrencilerde ilgisizlik meydana getirmesi sonuçları da bulunmaktadır. Literatürde benzer sonuçlara rastlamak mümkündür (Uğurlu, 2017; Sarıca, 2018; Türküresin, 2018; Göksu ve Gülcü, 2016). Araştırma sonuçlarına göre hafta sonu DYK'lerde hem öğrenci hem de öğretmenler açısından yaşanan sosyal anlamdaki olumsuzluklar, ilgi ve motivasyon konusunda bazı sorunlara neden olmakta, kursların verimliliğini ve etkililiğini sınırlandırmaktadır. Öğrenci ve öğretmen için aile ve sosyal hayat oldukça önemli bir olgudur. Bireylerin sosyal anlamda aile ve çevrelerinden uzak olmalarının problemler meydana getirmesi muhtemeldir. Hafta sonu DYK'lerde sosyolojik ve psikolojik anlamda olumsuz görülen konularda yapılacak iyileştirme çalışmalarının kursların kalitesini ve verimliliğini artıracığı düşünülmektedir.

Dördüncü temaya ilişkin üçüncü alt tema olan hafta sonu *DYK'lerde yaşanan devamsızlık sorunlarına* ilişkin sonuçlar incelendiğinde, öğretmenlerin çoğunluğu hafta sonu DYK'lerin en önemli sorununun devamsızlık olduğunu düşünmektedir. Öğrencilerin hafta sonu DYK'lerin ücretsiz olması, kurslarda yaptırım olmaması, tatil günlerini okulda geçirmek istememe, keyfi olarak kurslara gelmek istememeleri devamsızlık problemini ortaya çıkarmaktadır. Araştırmanın bu sonuçları literatür tarafından desteklenmektedir (Göksu ve Gülcü, 2016; Kürkçü, 2018; Canpolat, 2017). Hafta sonu kurslarının taşıma noktasında ek maliyet oluşturması veya araç bulunamaması nedeniyle zorunlu olarak devamsızlığa neden olmaktadır. Ayrıca bazı aileler çocuklarına ev işi yaptırma, tarlada çalıştırma ve çocuk baktırma işleri yaptırabilmektedir. Literatürde, benzer sonuçlara rastlamak mümkündür (Canpolat,

Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.

2017; Türküresin, 2018). Elde edilen sonuçlar ve incelenen çalışmalar DYK'lerin, hafta sonu uygulamasında devamsızlık sorununun ciddi bir problem olduğu göstermektedir. Öğrencilerin, kurslarda disiplin süreçlerinin iyi yönetilememesinden dolayı keyfi olarak devamsızlık yaptıkları, hafta sonu kursa gelmektense devamsızlık yapmayı tercih ettikleri görülmüştür. Bu nedenle hafta sonu DYK'lerin, devamsızlık nedeniyle etkili olmadığı ya da yetersiz kaldığı söylenebilir.

Dördüncü temaya ilişkin dördüncü alt tema olan hafta sonu *DYK'lerin fizyolojik olumsuzluklarına ilişkin sonuçlar* incelendiğinde, dinlenememeye bağlı olarak sürekli yorgunluk ve verim düşüklüğü, hafta sonu ders saatlerinin fazla olması halinde yaşanan beslenme sorunları, zamanla öğrenci ve öğretmenlerin bıkkınlık yaşamaları gibi sonuçlar öne çıkmıştır. Literatürde benzer sonuçlara rastlamak mümkündür (Canpolat, 2017; Sarıca, 2018; Uğurlu, 2017; Kürkçü, 2018). Araştırma sonuçları ve literatür incelemesi sonucunda, hafta sonu DYK'lerin 35 saatlik yoğun hafta içi eğitim-öğretim sürecinin ardından uygulanması, öğretmen ve öğrencilerin verimini düşürmektedir. Öğretmen ve öğrenciler zamanla kurslarda bıkkınlık yaşamışlar ve başarının düşmesi başta olmak üzere disiplin, devamsızlık, ilgi ve motivasyon düşüklüğü gibi sonuçlar ortaya çıkmıştır. Fizyolojik anlamda yeterince dinlenemeyen öğrenci ve öğretmenler kurslarda tam olarak verimlilik sağlayamamışlardır. Hafta sonu kurslarında zaman zaman yapılacak eğlendirici etkinlik veya sosyal faaliyetlerin hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin fizyolojik anlamda yıpranmasının önüne geçebileceği söylenebilir.

Öneriler

Hafta içi uygulanan DYK'lerde öğretmen ve öğrencilerin yaşadığı yorgunluk sorununu çözmek amacıyla haftalık ders saatleri düşürülebilir ve akademik derslerden daha çok sanat ve spor derslerine yer verilebilir. Yaşanan yorgunluk ve beslenme sorunları nedeniyle DYK'lerin hafta içi uygulaması kaldırılarak kurslar sadece hafta sonu uygulanabilir. Hafta sonu uygulanan DYK'lerde öğretmen ve öğrencilerin psikolojik ve fizyolojik anlamda rahatlaması için zaman zaman küçük eğlenceler, sanatsal, sosyal ve sportif etkinlikler düzenlenebilir. Hafta sonu uygulanan DYK'lerde öğretmen ve öğrencilerin ailelerinden ve sosyal çevrelerinden uzak kalmaları nedeniyle yaşanan olumsuzlukları gidermeye yönelik çalışmalar yapılabilir. Öğrencilerin, kurslara hafta sonu katılımını kolaylaştırmak amacıyla ulaşım ile ilgili problemlere çözümler getirilebilir. Hafta sonu DYK'lerde, ailelerin çocuk bakmalarının, bahçe ve ev işlerini bahane ederek çocuklarını kurslara göndermemelerinin önüne geçmek amacıyla önlemler alınabilir. DYK'lerin hafta içi ve hafta sonu uygulamasına ilişkin yönetici, öğrenci ve velilerin de görüşleri hakkında nitel ve nicel çalışmalar yapılabilir. Araştırma, ortaöğretim kurumlarında öğrenci, veli, öğretmen ve yöneticileri kapsayacak şekilde yapılabilir. Benzer bir çalışma, ortaokul ile ortaöğretim düzeyinde karşılaştırmalı olarak yapılabilir.

Katkı Oranı Beyanı: Araştırmanın birinci yazarı verilerin toplanması ve analizi aşamalarında, ikinci yazarı ise yöntem, verilerin analizi ve raporlama aşamasında çalışmıştır.

KAYNAKLAR

- Akbaba, A. (2019). *Destekleme ve yetiştirme kurslarının eğitim paydaşlarının görüşlerine göre değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ankara Üniversitesi.
- Akkaya, A. (2017). *Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ahi Evran Üniversitesi.
- Aküzüm, C. & Saraçoğlu, M. (2018). Ortaokul öğretmenlerinin destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik tutumlarının incelenmesi. *Turkish Journal of Educational Studies*, 5(2), 97-121. <https://doi.org/10.33907/turkjes.423152>
- Atabay, S. (2014). *Dershanelerin eğitim sistemindeki yeri, işlevi ve dönüştürülme süreci*. TUSİAD Görüş dergisinden alıntı, <https://tedmem.org/memnotlari/gorus/dershanelerin-egitim-sistemindeki-yeri-islevi-ve-donusturulme-sureci>.
- Ayvacı, H. Ş. & Er Nas, S. (2009). Fen ve teknoloji dersi konularının okulda ve dershane işlenişleriyle ilgili durumların belirlenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 113-124. <https://pegem.net/dosyalar/dokuman/124662-2011082416594-9.pdf>
- Baş, G. & Kılıncım, Z. S. (2019). Türkiye’de öğrencilerin merkezi sistem sınavları ile ilgili algıları: Bir metafor analizi çalışması. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 639-667. doi: 10.14689/issn.2148-2624.1.7c.2s.8m
- Biber, A. Ç., Tuna, A., Polat, A. C., Altınok, F. & Küçüköğlü, U. (2017). Ortaokullarda uygulanan destekleme ve yetiştirme kurslarına dair öğrenci görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(23), 103-119. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/317287>
- Bosker, R. J. (1999). Educational science and international assessment studies. *Educational Research and Evaluation*, 5(2), 240-246. <https://doi.org/10.1076/edre.5.2.240.6944>
- Bray, M. (2013). Shadow Education: Comparative Perspectives on the Expansion and Implications of Private Supplementary Tutoring. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 77, 412-420. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2013.03.096>
- Boran, A., Atalmis, E. H., & Sağır, E. (2015). Özel öğretim kurs merkezi öğretmenleri ve çalışma koşulları. *Turkish Journal of Education*, 4(4), 17-29. DOI: 10.19128/turje.06413
- Bozbayındır, F. & Kara, M. (2017). Destekleme ve yetiştirme kurslarında (DYK) karşılaşılan sorunlar ve öğretmen görüşleri temelinde çözüm önerileri. *Sakarya University Journal of Education*, 7(2), 324-349. Doi: 10.19126/suje.335982
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2018). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Byun, S., & Baker, D. (2015). Shadow education. In R. Scott, S. Kosslyn, & N. Pinkerton (Eds.), *Emerging trends in the social and behavioral sciences: An interdisciplinary, searchable, and linkable resource* (pp. 1-9). Wiley-Blackwell. DOI: 10.1002/9781118900772.etrds0301
- Canpolat, U. (2017). *Destekleme ve yetiştirme kursları bağlamında sosyal bilgiler öğretmenleri, kurs merkezi yöneticileri ve öğrenci görüşleri* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ondokuz Mayıs Üniversitesi.
- Canpolat, U. & Köçer, M. (2017). Destekleme ve yetiştirme kurslarının TEOG bağlamında sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerine dayalı olarak

- Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.
- incelenmesi. *JESI-Anadolu Journal of Educational Sciences International*, 7(1), 123-154. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/276897>
- Cosden, M., Morrison, G., Gutierrez, L., & Brown, M. (2004). The Effects of Homework Programs and After-School Activities on School Success. *Theory into Practice*, 43(3), 220-226. https://doi.org/10.1207/s15430421tip4303_8
- Creswell, J. W. (2017). *Araştırma deseni* (Çev. S. B. Demir). Eğitim Kitap.
- Creswell, J. W. (2017). *Karma yöntem araştırmalarına giriş*. Pegem Akademi.
- Çokgezen, M. & Erdene, O. (2015). Gelişmekte olan ülkelerde yaygın eğitimin yoksulluğu azaltma üzerindeki etkisi. *Çukurova Üniversitesi İİBF Dergisi*, 19(2), 47-64. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/407241>
- Çokgezen, M. & Terzi, N. (2008). Türkiye’de devletin eğitime müdahalesinin yeterli gerekçesi var mı? *Liberal Düşünce*, 13(49), 1-18. http://www.liberal.org.tr/upresimler/cokgezen_terzi.pdf
- Davis, D. & Sorrell, J. (1995). *Mastery learning in public schools. Educational psychology interactive*. Valdosta, GA: Valdosta State University. <http://teach.valdosta.edu/whuitt/files/mastlear.html>.
- Demir Başaran, S. & Yıldız Narinalp, N. (2017). Türkiye’de ortaokullarda uygulanan destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğretmen görüşleri. *International Journal of Eurasia Social Sciences*, 8(29), 1152-1173. <https://doi.org/10.24315/tred.566362>
- Ekiz, D. (2013). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Entrich, S. R. (2017). *Japan's Juku: Why academics should care (more)! in: Chiba Juku Association* (Hrsg.). Söten [Blue and wide sky]-Chiba Juku Association 30th Anniversary Commemorative Book. Tokyo: Yachori: 18-24. DOI: 10.13140/RG.2.2.18998.86089
- Ertürk, S. (1997). *Eğitimde Program Geliştirme*. Meteksan A.Ş.
- Fischer, N., Radisch, F., & Schüpbach, M. (2014). International perspectives on extracurricular activities: Conditions of effects on student development, communities and schools-Editorial. *Journal for educational research online*, 6(3), 5-9. https://www.pedocs.de/volltexte/2014/9684/pdf/JERO_2014_3_Fischer_et_al_Editorial.pdf
- Göksu, İ. & Gülcü, A. (2016). Ortaokul ve liselerde uygulanan destekleme kurslarıyla ilgili öğretmen görüşleri. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11, 154-171. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/214863>
- Gündüver, A. & Gökdaş, İ. (2011). İlköğretim öğrencilerinin seviye belirleme sınav başarılarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2(2), 30-47. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/399467>
- Hirsch, B. J., Deutsch, N. L., & DuBois, D. L. (2011). *After-school centers and youth development: Case studies of success and failure*. Cambridge University Press. https://books.google.com.tr/books?hl=tr&lr=&id=bfBO19snBoIC&oi=fnd&pg=PR3&ots=iqEhAYFXDO&sig=KcnPaLPJIDcvdNPHkt6DDnOq15s&redir_esc=y#v=onepage&q&f=false.
- Hock, M. F., Pulvers, K., Deshler, D. D., & Schumaker, J. B. (2001). The Effects of an After-School Tutoring Program on the Academic Performance of At-risk Students and Students with LD. *Remedial and Special Education*, 22(3), 172-186. <https://doi.org/10.1177/074193250102200305>

- Kaya, Z. (Ed.). (2012). *Öğrenme ve öğretme*. Pegem Akademi.
- Kayapınar, E. (2006). *Ortaöğretim kurumları öğrenci seçme ve yerleştirme sınavına (OKS) hazırlanan ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin kaygı düzeylerinin incelenmesi* (Afyonkarahisar İli Örneği) [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Afyon Kocatepe Üniversitesi.
- Keskin, A. & Kazak, E. (2020). Hafta İçi Uygulanan Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına İlişkin Öğrenci Görüşleri: Fenomenolojik Bir Çalışma. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 9(3), 820-844 . DOI: 10.30703/cije.654250
- Kıral, B. & Kıral, E. (2009). Japonya ilköğretim sistemi ve Türkiye ilköğretim sisteminin karşılaştırılması. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 53-65. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/787130>
- Kuzucu, O. (2019). *Millî eğitim bakanlığı destekleme ve yetiştirme kurslarının etkinliğine dair ortaöğretim öğretmenlerinin görüşleri* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi.
- Kürkçü, E. (2018). *MEB örgün eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarının matematik dersi bağlamında incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Gazi Üniversitesi.
- Lauver, S. C. (2002). *Assessing the Benefits of an After-School Program for Urban Youth: An Impact and Process Evaluation*. Pennsylvania University. <http://repository.upenn.edu/dissertations/AAI3043903/>
- Massoni, E. (2011). *The positive effects of extracurricular activities on students*. *College of DuPage (ESSAI)*, 9(1), 84-87. <http://dc.cod.edu/essai/vol9/iss1/27/>.
- Maxwell, J. A. (2018). *Nitel araştırma tasarımı*. (Çev. M. Çevikbaş). Nobel Yayınları.
- MEB. Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı. (1998). *Özel dersanelerin Türk eğitim sistemi içindeki yeri ve geleceği*. MEB.
- MEB. (2014). *Millî eğitim bakanlığı örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları yönergesi*. http://mevzuat.meb.gov.tr/html/orgundestek_1/yonerge.pdf.
- MEB. (2016). *Örgün ve yaygın eğitimi destekleme ve yetiştirme kursları tanıtım kitapçığı*. http://odsgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2016_10/21045232_tanitim_kitapcigi_dyk.pdf.
- Merriam, S. B. (2018). *Nitel araştırma desen ve uygulama için bir rehber*. (Çev. S. Turan). Nobel Yayınları.
- Metsäpelto, R. L., & Pulkkinen, L. (2012). Socioemotional behavior and school achievement in relation to extracurricular activity participation in middle childhood. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 56(2), 167-182. <https://doi.org/10.1080/00313831.2011.581681>
- Miles, M. B. & Huberman, A. M. (2016). *Nitel veri analizi*. (Çev. S. Akbaba Altun ve Ali Ersoy). Pegem Akademi.
- Nartgün, Ş. S. & Dilekçi, Ü. (2016). Eğitimi destekleme ve yetiştirme kurslarına ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, 22(4), 537-564. doi: 10.14527/kuey.2016.021
- Niehaus, K., Rudasill, K. M., & Adelson, J. L. (2012). Self-efficacy, intrinsic motivation, and academic outcomes among latino middle school students participating in an after-school program. *Hispanic Journal of Behavioral Sciences*, 34(1), 118-136. doi: 10.1177/0739986311424275
- Oakley, F. R. (2008). *Beliefs of Georgia Educators regarding after-school programs*. <http://digitalcommons.georgiasouthern.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1199&context=etd>.

- Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.
- Öztürk, O. (2018). *Destekleme ve yetiştirme kurslarında görev alan öğretmenler ile görev almayan öğretmenlerin mesleki doyum düzeyleri* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi.
- Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri*. (Çev. M. Bütün ve S. B. Demir). Pegem Akademi.
- Presnell, J. L. (2009). *Effects of after school programs on elementary school students' language arts and mathematics achievement*. <http://scholarsarchive.byu.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=2820&context=etd>.
- Saban, A. & Ersoy, A. (2017). *Eğitimde Nitel Araştırma Desenleri*. Anı Yayınları.
- Sarıca, R. (2018). Destekleme ve yetiştirme kurslarına (DYK) yönelik öğretmen görüşleri. *Milli Eğitim*, 48 (221), 91-122. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/658996>
- Sarıer, Y. (2010). Ortaöğretime giriş sınavları (OKS-SBS) ve PISA sonuçları ışığında eğitimde fırsat eşitliğinin değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(3), 107-129. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1492908>
- Sarıer, Y. (2016). Türkiye’de öğrencilerin akademik başarısını etkileyen faktörler: Bir meta-analiz çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 1-19. DOI: 10.16986/HUJE.2016015868
- Shernoff, D. J. (2010). Engagement in after-school programs as a predictor of social competence and academic performance. *American Journal of Community Psychology*, 45(3-4), 325-337. DOI: 10.1007/s10464-010-9314-0
- Şimşek, H. & Şimşek, S. (2015). Ailenin dönüşümü ve aile sorumluluğu bağlamında etüt merkezlerini yeniden düşünmek. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 23(1), 365-384. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/209875>
- Şirin, H. (2000). Eğitim sisteminde özel dersaneler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi*, 2, 387-410. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/108528>
- Şişman, M. (2013). *Eğitim bilimine giriş* (11. Baskı). Pegem Akademi.
- Tezcan, M. (1997). *Eğitim sosyolojisi*. Zirve Ofset.
- Topcu, İ. & Ersoy, M. (2019). MEB destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretmen görüşleri kapsamında değerlendirilmesi. *E-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 10(3), 61-75. DOI: 10.19160/ijer.645227
- Turan, İ. ve Alaz, A. (2007). Özel dersanelerde coğrafya öğretiminin öğrenci görüşleri çerçevesinde değerlendirilmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 15(1), 279-292. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/819256>
- Türküresin, E. H. (2018). Destekleme ve yetiştirme kurslarının öğretmen ve öğrenci görüşlerine göre incelenmesi Kütahya ili örneği. *Adnan Menderes Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 9(2), 73-85. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/614715>
- Uğurlu, F. (2017). *Destekleme ve yetiştirme kurslarında görevli öğretmenlerin kurslara yönelik öz algı düzeylerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Amasya Üniversitesi.
- Uğurlu, F. & Aylar, F. (2017). Destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik öğretmen öz algı ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi (GEBD)*, 3(1), 28-43. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/419786>

- Ünsal, S. & Korkmaz, F. (2016). Destekleme ve yetiştirme kurslarının işlevlerine ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi. *Kahraman Maraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(2), 87-118. <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/222177>
- Yeşilyurt, G., A. (2019). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin algıları doğrultusunda destekleme ve yetiştirme kurslarının değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İnönü Üniversitesi.
- Yıldırım, A. & Şimşek H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin.
- Yirci, R. & Açıkgöz, M. Y. (2018). Destekleme ve yetiştirme kurslarına yönelik yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşlerinin incelenmesi. *V. Uluslararası Eğitim Bilimleri Sempozyumu Tam Metin Kitabı* (s. 169-186). Asos Yayınevi.
- Yung, K. W. H., & Bray, M. (2017). *Shadow education: Features, expansion and implications*. In T. K. C. Tse & M. Lee (Eds.), *Making sense of education in post-handover Hong Kong: Achievements and challenges* (pp. 95-111). London: Routledge.

Extended Abstract

Purpose

Educational activities are of great importance in the development of societies. It is very important that education, which has an important place in the development of the country and increasing social welfare, is provided equally to the whole population in the country. One of the factors negatively affecting the equality of opportunity in education is that the education provided at school is not qualified for some reason. Since students are admitted to a higher institution through exams, families are looking for different solutions to close this gap. One of these solutions is support / additional training. Due to the differences between the academic success scores of those who do not receive support training and studying the exam on their own, those who attend the school courses and those who attend the private teaching institutions, these searches of the families result in their children receiving support education. In this context, it is important to examine the support and training courses that take the place of private teaching institutions and private courses. This study was carried out to determine how the process of organizing the STCs on weekdays and weekends, which are of interest to millions of students and thousands of teachers in Turkey, works and its positive and negative aspects in line with the opinions of the teachers. Accordingly, these sub-questions were tried to be answered:

1. What are the positive aspects of support and training courses on weekdays?
2. What are the positive aspects of support and training courses on weekends?
3. What are the negative aspects of support and training courses on weekdays?
4. What are the negative aspects of support and training courses on weekends?

Method

This study has been conducted by using qualitative research methods and techniques to determine the opinions of teachers on the STC on weekdays and weekends. The research was carried out using the phenomenology design, which is one of the qualitative research techniques. In the study, the data were examined from a

Erbaş, Y.H. (2021). Okuma yazmaya hazırlık çalışmalarına ilişkin okul öncesi öğretmen adaylarının yeterliklerinin incelenmesi. 80-97.

descriptive phenomenological perspective. The study group consists of teachers who participated STCs on weekdays and weekends, who work in secondary schools in the city center of Düzce.

The study group was determined using the maximum variation sampling method. In this context, the participants were selected from among the teachers who worked STCs on weekdays and weekends from different branches and voluntarily. The data were collected through face-to-face interviews with 19 participants (12 men and 7 women). A semi-structured interview form developed by the researcher was used to determine the views on STCs on weekdays and weekends. In the interviews with the participants, each teacher was given a nickname to protect participant privacy. The descriptive analysis method, one of the qualitative data analysis techniques, was used in analyzing the participants' views on STCs on weekdays and weekends.

Results and Discussion

In the theme of teachers' opinions regarding the positive aspects of STCs on weekdays, three sub-themes were obtained: academic contribution, the advantage of attending courses, socio-psychological advantages. In line with the research results and the literature, STCs can be used as a tool for the development of test-solving technique in terms of academic contribution, completing uncovered subjects, and reinforcing the subjects. In the theme of teachers' opinions about the positive aspects of STCs on weekends, three sub-themes were obtained: academic contribution, physiological advantages, and socio-psychological advantages. It can be said that it may be more appropriate to conduct STCs on weekends, since many aspects, especially productivity and academic expectations, are affected. In the theme of teachers' opinions about the negative aspects of STCs on weekdays, four sub-themes were obtained: academic, physiological, transportation problems, and socio-psychological negativities. It is thought that there are some problems about interest and motivation in both students and teachers in STCs on weekdays and improvement works to be done on these issues will increase the quality of the courses. It can be said that the STCs physically and mentally exhaust both the student and the teacher after class on weekdays. According to the results of the research and literature, it was revealed that STCs on weekdays could not reflect the expected effect due to fatigue and it was not at the desired levels in terms of productivity. In the theme of teachers' opinions about the negative aspects of STCs on weekends, four sub-themes were obtained: academic, physiological, absenteeism problems and socio-psychological negativities. It can be said that the improvements to be made will increase the quality and efficiency of the courses, considering that there are some academic difficulties in STCs on weekends and these negativities affect students and teachers academically.

Etik Kurul Belgesi: Çalışma için Düzce Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan 27.12.2019 tarihinde 2019/117 karar numarası ile izin alınmıştır.